

Minden házból elviszik a lányokat

*Apám pusztá kézzel töri fel a jeget a mosdótálban,
hogy le tudja tisztítani rólam a vért.
Miközben a szakadt ruhámban próbálok
eltakarni előle a mellemet, ordít,
hogy ő megmondta, ne a havazást bámuljuk,
hanem zárkózzunk be a pincébe, míg haza nem ér,
mert a katonák minden házból elviszik a lányokat.
Utoljára akkor kiabált így,
amikor meg akartuk lepni azzal, hogy fánkot készítünk,
de véletlenül bekapcsolva hagytuk a sütőt, és majdnem leégett a ház.
Bárcsak elpusztult volna akkor az otthonunk.
Akkor most nem lennének falak, amibe apám
addig üti öklét, míg véres nem lesz,
és miközben kirángatták, nem koppant volna a küszöbön
a húgom feje.*

Ivadékaikat a bölcsőszájú halak

*Az egészből leginkább a hóra emlékszem.
Könyököltünk a párkányon, és a végtelen fehérséget néztük,
amikor ránk törték az ajtót a katonák.
Arra még volt időm, hogy berángassam a húgomat a kamrába.
Mialatt ott rejtőztünk,
minden lélegzetvétel úgy fájt,
mintha puskák szuronyaival döfködnének,
és attól félttem,
a szurkálások helyén
be lehet majd nyúlni a bordáim közé.
Aztán mindennek vége lett.
Megtalálnak minket, a húgom sikítani kezd,
én összeszorítom a szemem, hogy ne lássam, mit tesznek vele.
Azt mondják, a legnagyobb szükségben halljuk meg az Isten szavát.*

*De talán azért nem tudsz beszélni,
mert nem a tenyereden, hanem a szádban hordasz minket, uram,
mint ivadékaikat a bölcsőszájú halak.
Kirángatnak a kertbe, szétfeszítik a lábamat.
Hóval tömik be a szám, mert zavarja őket
az a furcsa, elnyújtott, magas sikítás,
amiről én sem tudtam mindjárt, hogy belőlem jön,
azt hittem, megint beragadt egy oltalmat kereső rágcsgáló
a szigetelés és a tető közé,
és annyiszor fut neki a faburkolatnak,
míg véresre nem veri a fejét, és ott nem marad.
De amikor betömték a számat hóval, rájöttem,
hogy belőlem jött az a hang.
A hó szépen lassan olvad a számban,
a leve lassan csurog le a torkomon.
Pont olyan íze van, mint amikor a húgommal a hóesésben
kinyújtottuk a nyelvünket.
Pedig mióta elkezdődött a háború,
semminek sincs ugyanolyan íze,
sem anyám levesének,
sem a dédi sült almájának,
sem a nagymamám piskótájának,
de a hó íze semmit sem változott.
Anyám azt mondta, az Isten nem a szájában,
hanem a tenyerén hord minket.*